

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOJE ATLIEKŲ TVARKYMO VEIKLOS SRITYSE PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA

Informacija apie Išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės atliekų tvarkymo veiklos srityse (pateikta Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos 2020 m. gruodžio 28 d. raštu Nr. 4-01-10780) (toliau – Išvada) nurodytų pasiūlymų įgyvendinimą parengta pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – AM) 2021-04-06 raštą Nr. (17)-D8(E)-225 (STT reg. 2021-04-06 Nr. 5-01-3937).

<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
<i>1. Kritinės antikorupcinės pastabos</i>			
3.1.1. Esamas teisinis reglamentavimas sudaro sąlygas pavojingų atliekų tvarkymo licencijos galiojimą panaikinti dėl daugiau pažeidimų nei sustabdyti licencijos galiojimą, dėl to mažėja atliekų tvarkymo sistemos atsparumas korupcijai, nes grėsmė, kad dėl bet kokio pavojingų atliekų tvarkymo reikalavimo pažeidimo bus panaikintas pavojingų atliekų tvarkymo licencijos galiojimas, gali paskatinti siekį visais įmanomais būdais išvengti tokio pažeidimo fiksavimo, o didelis ir nepakankamai apibrėžtas pažeidimų, už kuriuos gali būti panaikintas licencijos galiojimas, sąrašas gali	4.1.1. Inicijuoti Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimus, kad:	Atsižvelgta. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2021–2027 m. korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių 2021–2023 metams plane ¹ (toliau – Planas) II dalies „Teisės aktų, reglamentuojančių atliekų tvarkymą ir jų reikalavimų vykdymo kontrolę, tobulinimas“ (toliau – II dalis) 2 eilutėje numatyta priemonė „Parengti, suderinti ir pateikti Lietuvos Respublikos Seimui Atliekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio, 34 ²⁸ straipsnio 1 dalies 3 punkto pakeitimus“ siekiant: 1. pašalinti galimybę pavojingų atliekų tvarkymo licencijos galiojimą panaikinti ir už nelicencijuojamos veiklos reikalavimų pažeidimus; 2. nustatyti sąlygas, kada už licencijuojamos veiklos reikalavimų pažeidimus panaikinamas pavojingų atliekų tvarkymo licencijos galiojimas be išankstinio licencijos galiojimo sustabdymo; 3. pašalinti galimybę gaminių ar	Pasiūlymai laikytini kaip įgyvendinami
	4.1.1.1. Būtų eliminuota galimybė pavojingų atliekų tvarkymo licencijos galiojimą panaikinti ir už nelicencijuojamos veiklos reikalavimų pažeidimus.		
	4.1.1.2. Būtų nustatytos aiškios ir nedviprasmiškos sąlygos, kada už licencijuojamos veiklos reikalavimų pažeidimus yra panaikinamas pavojingų atliekų tvarkymo licencijos galiojimas be išankstinio licencijos galiojimo sustabdymo.		

¹ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 kovo 23 d. įsakymas Nr. D1-160 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2021–2027 m. korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių 2021–2023 metams plano patvirtinimo“.

<p>lemti selektyvų normų taikymą (motyvai išdėstyti 2.2.1 skirsnyje).</p>		<p>pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijos galiojimą panaikinti ir už nelicencijuojamos veiklos reikalavimų pažeidimus</p>	
<p>3.1.2. Gamintojų ir importuotojų organizacijų kitų, ne licencijavimo sąlygų, pareigų vykdymo kontrolės ir priežiūros neapibrėžtumas ir galimybė stabdyti ir naikinti gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijos galiojimą už nelicencijuojamos veiklos reikalavimų pažeidimus sudaro sąlygas neribotai kelių įstaigų sankcijų taikymo diskrecijai.</p>	<p>4.1.2. Inicijuoti Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimus, kad būtų eliminuota galimybė gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijos galiojimą panaikinti ir už nelicencijuojamos veiklos reikalavimų pažeidimus, o už pastaruosius pažeidimus nustatytos adekvačios ir proporcingos sankcijos.</p>	<p>Įvykdymo terminas: 2022 m. Atsakinga: Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupė.</p>	
	<p>4.2.8. Imtis priemonių, kad būtų pašalinti korupcijos rizikos analizės išvados 2.3.2 skirsnyje nustatyti gamintojų ir importuotojų organizacijų priežiūros ir kontrolės trūkumai.</p>	<p>Atsižvelgta. Plano II dalies 3 eilutėje numatyta priemonė „Parengti, suderinti ir pateikti Lietuvos Respublikos Seimui Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 10 straipsnio 6–9 dalių pakeitimus, kurie sudarytų galimybę sukonkretinti ir sustiprinti gamintojų / importuotojų organizacijų sudaromų kontrolės tarybų veiklą, šių tarybų veiklos viešinimą organizacijų interneto svetainėse“, siekiant tobulinti teisės aktus griežtinant gamintojų ir importuotojų organizacijų priežiūrą ir kontrolę.</p> <p>Įgyvendinimo terminas: 2022 m. Atsakingi vykdytojai: Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupė.</p> <p>Parengtas ir Seimui 2021-01-08 pateiktas Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo projektas Nr. XIVP-172². Projektu papildomas Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo 11² straipsnis, numatant pareigą užstato už vienkartinės pakuotes sistemos</p>	

² Su teisės akto projektu galite susipažinti: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/b035569051b811eba1f8b445a2cb2bc7?jfwid=-jbgttowlp>

		<p>administratoriams viešai skelbti auditoriaus parengtą faktinių pastebėjimų ataskaitą dėl jų veiklos atitikties veiklos dokumentuose (kurie suderinti su tokių administratorių veiklos priežiūrą vykdančia institucija) nurodytoms priemonėms ir informacijai ir metinių finansinių ataskaitų rinkinius kartu su auditoriaus išvada;</p> <p>2. Plano II dalies 7 eilutėje numatyta priemonė „Pakeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. balandžio 24 d. įsakymą Nr. D1-276 „Dėl įgaliojimų suteikimo Aplinkos apsaugos agentūrai ir Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos“ nustatant, kuri institucija atsakinga už gamintojų ir importuotojų organizacijų nelicencijuojamos veiklos priežiūrą ir kontrolę.“, siekiant tobulinti teisės aktus griežtinant gamintojų ir importuotojų organizacijų priežiūrą ir kontrolę.</p> <p>Įgyvendinimo terminas: 2021 m. Atsakingi vykdytojai: Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupė.</p>	
<p>3.1.3. Įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyta galimybė sutvarkymą įrodančių dokumentų pripažinti išrašytu neteisėtai kitais, nei Atliekų tvarkymo įstatyme nustatytais pagrindais.</p>	<p>4.1.3. Užtikrinti, kad Sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymo tvarkos aprašo 53 punkto nuostatos atitiktų Atliekų tvarkymo įstatymo 34³¹ straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus</p>	<p>Atsižvelgta. Plano II dalies 6 eilutėje numatyta priemonė „Pakeisti Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. D1-359 „Dėl Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, pakeitimas, užtikrinant kad aprašo 53 punkto nuostatos, kad jos atitiktų Atliekų tvarkymo įstatymo 34³¹</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas</p>

		<p>straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus“.</p> <p>Įvykdymo terminas: 2021 m. Atsakinga: Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupė. Reikalavimų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymui klausimas kompleksiskai su kitais pakuočių atliekų tvarkymo reglamentavimo pokyčiais svarstomas aplinkos ministro sudarytoje³ darbo grupėje dėl pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymą reglamentuojančios teisinės bazės tobulinimo. Išdiskutavus ir priėmus sprendimus dėl sisteminių pokyčių, bus rengiami atitinkami teisės aktų pakeitimo projektai ir teisės aktų nustatyta tvarka bus pateikti derinti suinteresuotoms institucijoms.</p>	
<i>2. Kitos antikorupcinės pastabos</i>			
3.2.1. Neišnaudojamas GPAIS potencialas rizikų identifikavimo tikslais ir tobulintina valstybės įstaigų darbuotojų veiksmų stebėseną ir atsekamumas.	4.2.1. Tobulinant GPAIS, vystyti duomenų analizės galimybes rizikų identifikavimo kryptimi.	<p>Atsižvelgta. Siekiant išnaudoti GPAIS potencialą užtikrinant efektyvią ir skaidrią atliekų srities ūkio subjektų aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, Plano VII dalies „Korupcijos prevencijos srityje (tolerancijos korupcijai nustatymas, teismų praktikos analizė ir kt.)“ (toliau – VII dalis) 8 eilutėje numatyta priemonė „Atsižvelgiant į pakeistus teisės aktų reikalavimus, kuriais nustatomas atliekų srities ūkio subjektų aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės vykdymas, remiantis rizikos vertinimo ir valdymo principais, įgyvendinti GPAIS plėtrą sukuriant ūkio subjektų rizikos vertinimo ir valdymo modulį“.</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas</p> <p>Siūlytina AM suderinti Išvadoje pateiktą 4.2.1 ir 4.2.7. punktuose pateiktą pasiūlymą, susijusių su GPAIS funkcionalumo kūrimu, priemonių vykdymo terminus, pasirenkant kaip galima trumpesnį, objektyviai pagrįstą šių priemonių įgyvendinimo terminą</p>

³ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. vasario 20 d. įsakymas Nr. D1-100 „Dėl darbo grupės sudarymo“.

		<p>Įgyvendinimo terminas: 2023 m. Atsakingi vykdytojai: Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupė, Aplinkos apsaugos politikos įgyvendinimo koordinavimo grupė (kartu su Aplinkos apsaugos departamentu prie Aplinkos ministerijos ir Aplinkos apsaugos agentūra).</p>	
	<p>4.2.2. Nustatyti aiškią ir nedviprasmišką valstybės įstaigų darbuotojų veiksmų GPAIS stebėsenos ir atsekamumo tvarką, įskaitant, bet neapsiribojant: veiklos sistemoje patikrinimų periodiškumą, atrankos patikrinimui principus, patikrinimų įforminimo būtinumą ir formą.</p>	<p>Atsižvelgta. Siekiant nustatyti aiškią ir nedviprasmišką valstybės įstaigų darbuotojų (GPAIS vidinių naudotojų) veiksmų GPAIS stebėsenos ir atsekamumo tvarką, įskaitant, bet neapsiribojant: veiklos sistemoje patikrinimų periodiškumą, tikrinimo atrankos principus, patikrinimų įforminimo būtinumą ir formą. Įvertinti GPAIS saugumo spragas, dėl kurių valstybės įstaigų darbuotojams galėtų atsirasti galimybė piktnaudžiauti naudojantis GPAIS duomenimis, Plano II dalies 10 eilutėje numatyta priemonė „Įvertinti detalius poreikius, parengti ir patvirtinti (arba pavesti tai atlikti Aplinkos apsaugos agentūrai – sistemos tvarkytojui) Vieningos gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinės sistemos (toliau – GPAIS) vidinių naudotojų veiksmų GPAIS stebėsenos ir atsekamumo tvarkos aprašą (tvirtinamą aplinkos ministro įsakymu arba GPAIS tvarkytojo vadovo įsakymu). Įvertinti galimybę ir teigiamo sprendimo atveju, naudojantis nepriklausomų auditorių paslaugomis, GPAIS saugos įgaliotiniui įvertinti valstybės įstaigų darbuotojų (GPAIS vidinių naudotojų) galimybes piktnaudžiauti GPAIS“.</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas</p>
	<p>4.2.3. Svarstyti galimybę, naudojantis nepriklausomų auditorių paslaugomis įvertinti GPAIS'os saugumą valstybės įstaigų darbuotojų galimybių piktnaudžiauti sistemoje kontekste.</p>	<p>Įgyvendinimo terminas: 2022 m.</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas Siekiant veiksmingai valdyti numatytų priemonių įgyvendinimą, siūlytina atskirti siūlymo įgyvendinimo etapus ir nustatyti skirtingus jų įgyvendinimo nuoseklius ir susijusius terminus ir apibrėžtus pamatuojamus jų įvykdymo laukiamus rezultatus: 1. Situacijos analizės (įvertinimo) ir siūlymų parengimo etapas. Pavyzdžiui: Priemonė: „Įvertinti GPAIS saugumo spragas, dėl kurių valstybės įstaigų darbuotojams galėtų atsirasti galimybė piktnaudžiauti naudojantis GPAIS duomenimis ir detalius GPAIS vidinių naudotojų veiksmų GPAIS stebėsenos ir atsekamumo poreikius parengti ir</p>

		<p>Atsakingi vykdytojai: Atliekų politikos grupė, (kartu su Aplinkos apsaugos agentūra, GPAIS saugos įgaliotiniu).</p>	<p><i>pateikti ministrui išvadą (ataskaitą) ir siūlymus dėl teisinio reguliavimo pakeitimo“.</i> Laukiamas rezultatas: „Parengta ir ministrui pateikta išvada ir siūlymai“. 2. Teisėkūros siūlymų įgyvendinimo etapas Pavyzdžiui: Priemonė: „Atsižvelgiant į išvadą (ataskaitą) ir siūlymus parengti ir pateikti ministrui tvirtinti GPAIS vidinių naudotojų veiksmų GPAIS stebėsenos ir atsekamumo tvarkos aprašo projektą“. Laukiamas rezultatas: „Parengtas ir ministrui pateiktas GPAIS vidinių naudotojų veiksmų GPAIS stebėsenos ir atsekamumo tvarkos aprašo projektas.“</p>
<p>3.2.2. Sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčių teisę išrašyti atliekų tvarkytojų sąrašo sudarymo procedūra neatitinka esamų realiųjų ir didina riziką korupcijai pasireikšti, nes neužtikrinamos išsamaus ir objektyvaus atliekų tvarkytojo, pageidaujancio, kad būtų įrašytas į šį sąrašą, organizacinių ir techninių galimybių vykdyti pageidaujama veiklą bei šios veiklos atitiktis nustatytiems reikalavimams</p>	<p>4.2.4. Svarstyti galimybę atsisakyti atliekų tvarkytojų įtraukimo į Sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčių teisę išrašyti atliekų tvarkytojų sąrašą procedūros ir nustatyti, kad sutvarkymą įrodančius dokumentus galėtų išrašyti visi teisėtai veikiantys atliekų tvarkytojai, kurių gebėjimas tinkamai tvarkyti atliekas būtų tikrinamas ne įtraukimo į sąrašą metu, o išduodant atitinkamą leidimą ar licenciją.</p>	<p>Atsižvelgta. Plano II dalies 8 eilutėje numatyta priemonė „Išanalizuoti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų tvarkos tobulinimo alternatyvas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sutvarkymą įrodančius dokumentus išrašo visi teisėtai veikiantys atliekų tvarkytojai, o jų pajėgumai, veiklos vykdymo sąlygos, atitiktis teisės aktuose nustatytiems reikalavimams tikrinami išduodant atitinkamą leidimą ar licenciją; • nustatyti aiškias Aplinkos apsaugos agentūros ir Aplinkos apsaugos departamento atsakomybę ir procedūras, kad minėtos institucijos galėtų įsitikinti, ar atliekų 	<p>Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas Siekiant veiksmingiau valdyti numatytų priemonių įgyvendinimą, siūlytina atskirti priemones pagal jos įgyvendinimo etapus, nustatyti nuoseklius ir susijusius skirtingus jų įgyvendinimo terminus ir pamatuojamus apibrėžtus įvykdymo laukiamus rezultatus: 1. Situacijos analizės (įvertinimo) ir siūlymų parengimo etapas. Pavyzdžiui: Priemonė: „Išanalizuoti gaminių ir (ar)</p>

<p>patikrinimo galimybės, o sutvarkymą įrodančių dokumentų stygius skatina formuotis korupcinius ryšius ir nesąžiningą atliekų tvarkymo sistemoje veikiančių viešojo ir privataus sektoriaus subjektų veikimą.</p>		<p>tvarkytojas, pretenduojantis būti įtrauktu į Sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčių teisę išrašyti atliekų tvarkytojų sąrašą, atitinka nustatytus reikalavimus.</p> <p>Remiantis atlikta analize, pakeisti susijusių teisės aktų⁴ nuostatas.“</p> <p>Įgyvendinimo terminas: 2022 m. Atsakingi vykdytojai: Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupė.</p> <p>Reikalavimų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymui klausimas kompleksiskai su kitais pakuočių atliekų tvarkymo reglamentavimo pokyčiais svarstomas aplinkos ministro sudarytoje darbo grupėje dėl pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymą reglamentuojančios teisinės bazės tobulinimo. Išdiskutavus ir priėmus sprendimus dėl sisteminių pokyčių, bus rengiami atitinkami teisės aktų pakeitimo projektai ir teisės aktų nustatyta tvarka bus pateikti derinti suinteresuotoms institucijoms.</p>	<p><i>pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų tvarkos tobulinimo alternatyvas <...> ir pateikti siūlymus dėl pasirinktos alternatyvos įgyvendinimo“.</i></p> <p><i>Laukiamas rezultatas: „Parengta ir aplinkos apsaugos ministrui pateikta alternatyvų analizės studija (išvada ar ataskaita) ir teisinio reguliavimo keitimo pasiūlymai“.</i></p> <p><i>2. Teisėkūros siūlymų įgyvendinimo etapas.</i></p> <p><i>Pavyzdžiui: Priemonė: „Parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir (ar) ministrui teisės aktų projektai, įgyvendinantys pasirinktą alternatyvą“.</i></p> <p><i>Laukiamas rezultatas: „Parengti ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir (ar) ministrui pateikti teisės aktų projektai.“</i></p>
--	--	---	--

⁴ Atliekų tvarkymo įstatymo 34³¹ straipsnio, Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymo tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2013 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. D1-359 „Dėl Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašo sudarymo tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2003 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. 184 „Dėl Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašo sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir kitų teisės aktų, atsižvelgiant į analizės rezultatus.

<p>3.2.3. Šiuo metu Aplinkos apsaugos agentūroje egzistuojanti atliekų susidarymo apskaitos ir atliekų tvarkymo apskaitos metinių ataskaitų tikrinimo praktika nesukuria pakankamos pridėtinės vertės atliekų tvarkymo sistemai bei procedūros skaidrumui, nes jos metu gali būti piktnaudžiuojama.</p>	<p>4.2.6. Aplinkos apsaugos agentūrai nustatyti pareigą tvirtinti atliekų susidarymo apskaitos ir atliekų tvarkymo apskaitos metinių ataskaitų gavimo faktą ir nustatyti galimybę gražinti ataskaitą tikslinti, jeigu nustatoma netikslumų.</p>	<p>Plano II dalies 9 eilutėje numatyta priemonė “Pakeisti Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-367 „Dėl Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“, kuria siekiama tobulinti teisės aktus, užtikrinant aiškią ir efektyvią atliekų susidarymo ir tvarkymo metinių ataskaitų tikrinimo ir tvirtinimo Aplinkos apsaugos agentūroje tvarką: numatyti, kad tvirtinamas atliekų susidarymo apskaitos ir atliekų tvarkymo apskaitos metinių ataskaitų gavimo faktas, tikrinama vadovaujantis nustatyta metodika ar kriterijais atrinktų ataskaitų išsamumas, galimybė gražinti ataskaitas tikslinti, jeigu nustatoma netikslumų. Įgyvendinimo terminas: 2021 m. Atsakingi vykdytojai: Atliekų politikos grupė</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas</p>
	<p>4.2.7. Nustatyti, kad Aplinkos apsaugos agentūrai pareigą tikrinti, ar atliekų susidarymo apskaitos ir atliekų tvarkymo apskaitos metinėse ataskaitose pateikti duomenys yra tikslūs, išsamūs ir teisingi, įgyvendina ne masiškai tikrindama visas ataskaitas, o pagal nustatytą metodiką ar kriterijus tikrindama atrinktą tam tikrą skaičių ataskaitų.</p>	<p>Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2021-03-18 įsakymu Nr. AV-74 patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2021-2027 m. kovos su korupcija programos įgyvendinimo 2021 metų priemonių plane numatyta iki 2021-11-30 įgyvendinti priemonę: „Parengti Atliekų susidarymo ir tvarkymo metinių ataskaitų atrankos tikrinimo, vertinimo, patvirtinimo tvarkos aprašo projektą ir pateikti Aplinkos apsaugos agentūros direktoriui tvirtinti.“</p> <p>Tobulinant atitinkamus GPAIS funkcionalumus ir siekiant užtikrinti</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas Siūlytina AM suderinti STT išvadoje pateiktų 4.2.1 ir 4.2.7. punktuose pateiktų pasiūlymų, susijusių su GPAIS funkcionalumo kūrimu, priemonių vykdymo terminus, pasirenkant kaip galima trumpesni, objektyviai pagrįstą šių priemonių įgyvendinimo terminą.</p>

		<p>aiškia ir efektyvia atliekų susidarymo ir tvarkymo metinių atskaitų tikrinimo ir tvirtinimo Aplinkos apsaugos agentūroje procedūrą, Plano VII dalies 9 eilutėje numatyta priemonė „Atsižvelgiant į pakeistą teisinį reguliavimą dėl atliekų susidarymo ir tvarkymo metinių ataskaitų tikrinimo ir tvirtinimo Aplinkos apsaugos agentūroje tvarkos, pakeisti atitinkamus GPAIS funkcionalumus.“</p> <p>Įgyvendinimo terminas: 2022 m. Atsakingi vykdytojai: Atliekų politikos grupė (kartu su Aplinkos apsaugos agentūra).</p> <p>GPAIS tobulinimo darbo grupės⁵ Atliekų susidarymo ir lydraščių, Atliekų tvarkymo pogrupiai svarsto reikalingus Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių pakeitimus.</p>	
<p>3.2.4. Kadangi visų Sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčių teisę išrašyti atliekų tvarkytojų sąraše esamų atliekų tvarkytojų kasmetinis tikrinimas išnaudoja Aplinkos apsaugos departamento išteklius, o pageidaujamas rezultatas nesukuriamas, dėl tokių tikrinimų privalomumo silpnėja visa aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė ir sudaromos</p>	<p>4.2.5. Priėmus sprendimą, neatsisakyti atliekų tvarkytojų įtraukimo į Sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčių teisę išrašyti atliekų tvarkytojų sąrašą procedūros:</p> <p>4.2.5.1. Didinti Aplinkos apsaugos agentūros galimybes realiai tikrinti, ar atliekų tvarkytojas, kuris pageidauja, kad būtų įrašytas į Sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčių teisę išrašyti atliekų tvarkytojų sąrašą, atitinka nustatytus reikalavimus, pavyzdžiui, nustatyti Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojų pareigą kartu su Aplinkos apsaugos departamento darbuotojais vyksti į atliekų</p>	<p>Atsižvelgta. Plano II dalies 8 eilutėje numatyta priemonė „Išanalizuoti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų tvarkos tobulinimo alternatyvas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sutvarkymą įrodančius dokumentus išrašo visi teisėtai veikiantys atliekų tvarkytojai, o jų pajėgumai, veiklos vykdymo sąlygos, atitiktis teisės aktuose nustatytiems reikalavimams tikrinami išduodant atitinkamą leidimą ar licenciją; • nustatyti aiškias Aplinkos apsaugos agentūros ir Aplinkos apsaugos 	<p>Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas Siekiant veiksmingiau valdyti numatytų priemonių įgyvendinimą, siūlytina atskirti priemones pagal jos įgyvendinimo etapus, nustatyti nuoseklius, susijusius jų įgyvendinimo terminus ir apibrėžtus pamatuojamus laukiamus rezultatus⁷.</p>

⁵ Sudaryta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. lapkričio 30 d. įsakymo Nr. D1-1012 „Dėl Vieningos gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinės sistemos tobulinimo darbo grupės sudarymo”

⁷ Formulavimo pavyzdžiai pateikti šios lentelės 3.2.1 ir 3.2.2 papunkčiuose dėl Išvadoje 4.2.3 ir 4.2.4 pateiktų pasiūlymų.

prielaidos piknaudžiauti išteklių trūkumu	<p>tvarkytojų objektus ir (ar) veiklos vietas ir vietoje tikrinti atitiktį nustatytiems reikalavimams, reglamentuoti (priimant metodiką ar pan.), kaip Aplinkos apsaugos agentūra privalo vertinti, ar atliekų tvarkytojo pateikta informacija pagrindžia tvarkytojo organizacines ir technines galimybes vykdyti tvarkytojo nurodytą veiklą, arba atsisakyti šios Agentūros pareigos.</p>	<p>departamento atsakomybę ir procedūras, kad minėtos institucijos galėtų įsitikinti, ar atliekų tvarkytojas, pretenduojantis būti įtrauktu į Sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčių teisę išrašyti atliekų tvarkytojų sąrašą, atitinka nustatytus reikalavimus.</p> <p>Remiantis atlikta analize, pakeisti susijusių teisės aktų⁶ nuostatas.“</p>	
	<p>4.2.5.2. Aplinkos apsaugos departamento vykdomam atliekų tvarkytojo, kuris pageidauja, kad būtų įrašytas į Sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčių teisę išrašyti atliekų tvarkytojų sąrašą, veiklos patikrinimui nustatyti tokį pat terminą, kuris nustatytas kitų ūkio subjektų patikrinimams atlikti.</p>	<p>Įgyvendinimo terminas: 2022 m.</p> <p>Atsakingi vykdytojai: Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupė.</p> <p>Reikalavimų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymui klausimas kompleksiskai su kitais pakuočių atliekų tvarkymo reglamentavimo pokyčiais svarstomas aplinkos ministro sudarytoje darbo grupėje dėl pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymą reglamentuojančios teisinės bazės tobulinimo. Išdiskutavus ir priėmus sprendimus dėl sisteminių pokyčių, bus rengiami atitinkami teisės aktų pakeitimo projektai ir teisės aktų nustatyta tvarka bus pateikti derinti suinteresuotoms institucijoms.</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas</p>
	<p>4.2.9. Svarstyti galimybę atsisakyti nuostatos, kad Aplinkos apsaugos departamentas privalo kasmet patikrinti visus Sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčių teisę išrašyti atliekų tvarkytojų</p>	<p>Atsižvelgta. Plano IV dalies 7 eilutėje numatyta priemonė „Atlikti analizę, parengti ir patvirtinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos vidines procedūras ir (pagal analizės</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas Siekiant veiksmingiau valdyti numatytų priemonių įgyvendinimą, siūlytina atskirti</p>

⁶ Atliekų tvarkymo įstatymo 34³¹ straipsnio, Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymo tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2013 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. D1-359 „Dėl Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašo sudarymo tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2003 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. 184 „Dėl Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašo sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir kitų teisės aktų, atsižvelgiant į analizės rezultatus.

	<p>sąrašo atliekų tvarkytojus iki tam tikros datos, ir įdiegti rizikingumo vertinimo mechanizmą, kad atliekami patikrinimai būtų nukreipti į rizikingiausių ūkio subjektų priežiūrą, atitinkamai didinant ar mažinant patikrinimų atlikimo periodiškumą.</p>	<p>rezultatus prireikus) aplinkos ministro įsakymus dėl atliekų srities ūkio subjektų aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės vykdymo vadovaujantis rizikos vertinimo ir valdymo principais.“</p> <p>Įgyvendinimo terminas: 2021 m. Atsakingi vykdytojai: Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos, Aplinkos apsaugos politikos įgyvendinimo koordinavimo grupė, Atliekų politikos grupė.</p>	<p>priemonės pagal jos įgyvendinimo etapus, nustatyti nuoseklius ir susijusius skirtingus jų įgyvendinimo terminus ir pamatuojamus apibrėžtus įvykdymo laukiamus rezultatus. Pavyzdys pateiktas lentelės prie 4.2.4 STT siūlymo įgyvendinimo</p>
<p><i>3. Kitos pastabos</i></p>			
<p>3.3.1. Atliekų tvarkytojų valstybės registre teisės aktuose nustatyto reglamentavimo neatitinkantis duomenų ir informacijos tvarkymas ir kaupimas mažina atliekų tvarkymo skaidrumą, o kitų skaidriai atliekų tvarkymo veiklai reikšmingų duomenų ir informacijos neįtraukimas į šį registrą mažina jo pažeidimų prevencijos, jų tyrimo bei analitinės veiklos potencialą.</p>	<p>4.3.1. Užtikrinti, kad Atliekų tvarkytojų valstybės registre būtų tvarkomi ir kaupiami duomenys ir informacija apie (i) su savivaldybe (arba savivaldybės (kelių savivaldybių) įsteigtu juridiniu asmeniu, kuriam pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) sudarytas komunalinių atliekų surinkimo, įskaitant antrinių žaliavų surinkimą, sutartis ir (ii) aplinkai kenksmingos atliekų tvarkymo veiklos sustabdymą.</p>	<p>Atsižvelgta. Plano II dalies 5 eilutėje numatyta priemonė „Atsižvelgiant į pasikeitusius aplinkosaugos institucijų poreikius ir kitose informacinėse sistemose tvarkomus, kaupiamus ir viešinamus ar planuojamus tvarkyti, kausti ir viešinti duomenis, įvertinti Atliekų tvarkytojų valstybės registre (toliau – ATVR) tvarkomų, kaupiamų ir viešinamų duomenų pilnumą ir tikslingumą, poreikį tvarkyti, kausti ir viešinti papildomus duomenis ir, remiantis vertinimo rezultatais, atlikti reikalingus ATVR nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 896, ir susijusių aplinkos ministro įsakymų nuostatų pakeitimus“, siekiant tobulinti ATVR reglamentuojančius teisės aktus, kad ATVR būtų tvarkomi, kaupiami ir viešinami atsakingų institucijų, atliekų sektoriaus dalyvių ir visuomenės poreikius atitinkantys duomenys apie atliekų tvarkytojų veiklą.</p> <p>Įgyvendinimo terminas: 2022 m. Atsakingi vykdytojai: Aplinkos</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas Siekiant veiksmingiau valdyti numatytų priemonių įgyvendinimą, siūlytina atskirti priemones pagal jos įgyvendinimo etapus, nustatyti nuoseklius ir susijusius skirtingus jų įgyvendinimo terminus ir pamatuojamus apibrėžtus įvykdymo laukiamus rezultatus. Pavyzdys nurodytas lentelės 3.2.2 eilutėje</p>
	<p>4.3.2. Svarstyti, ar tikslinga Atliekų tvarkytojų valstybės registre tvarkyti ir kausti duomenis ir informaciją apie (i) su savivaldybe (arba savivaldybės (kelių savivaldybių) įsteigtu juridiniu asmeniu, kuriam pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) sudarytas komunalinių atliekų surinkimo, įskaitant antrinių žaliavų surinkimą, sutartis ir (ii) aplinkai kenksmingos atliekų tvarkymo veiklos sustabdymą.</p>		
	<p>4.3.3. Nusprendus, kad Atliekų tvarkytojų valstybės registre tvarkyti ir kausti duomenis ir informaciją apie (i) su savivaldybe (arba savivaldybės (kelių savivaldybių) įsteigtu juridiniu asmeniu,</p>		

	<p>kuriam pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) sudarytas komunalinių atliekų surinkimo, įskaitant antrinių žaliavų surinkimą, sutartis ir (ar) (ii) aplinkai kenksmingos atliekų tvarkymo veiklos sustabdymą nėra tikslinga, inicijuoti šių duomenų tvarkymo ir kaupimo imperatyvą nustatančių Atliekų tvarkytojų valstybės registro ir susijusių teisės aktų nuostatų bei registro funkcionalumo pakeitimus.</p>	<p>ministerijos Atliekų politikos grupė.</p>	
	<p>4.3.4. Imtis priemonių, kad Atliekų tvarkytojų valstybės registro interneto svetainėje būtų skelbiami ne tik duomenys apie išduotą taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą ar taršos leidimą, pavojingų atliekų tvarkymo licenciją, bet ir patys leidimai ar licencijos su jų priedais, arba nuoroda į jų sistemingo paskelbimo vietą.</p>	<p>Atsižvelgta. Plano VII dalies 7 eilutėje numatyta priemonė „Atsižvelgiant į pakeistus teisės aktus dėl ATVR tvarkomų, kaupiamų ir viešinamų duomenų, įgyvendinti ATVR funkcionalumų plėtrą.“ siekiant tobulinti ATVR funkcionalumus, kad ATVR būtų tvarkomi, kaupiami ir viešinami atsakingų institucijų, atliekų sektoriaus dalyvių ir visuomenės poreikius atitinkantys duomenys apie atliekų tvarkytojų veiklą.</p> <p>Įgyvendinimo terminas: 2023 m. Atsakingi vykdytojai: Atliekų politikos grupė (kartu su Aplinkos apsaugos agentūra)</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas Siūlytina AM įgyvendinant STT išvadoje 4.2.1, 4.2.7, 4.3.4 ir 4.3.5 papunkčiuose nurodytus STT pasiūlymus apsvarstyti galimybes visų GPAIS ir ATVR funkcionalumo plėtros priemonių įgyvendinimo terminus suvienodinti</p>
	<p>4.3.5. Įvertinti, kokie papildomi duomenys ir informacija (pavyzdžiui, duomenys apie sudarytą laidavimo draudimo sutartį ar banko garantiją, duomenys apie atliekų tvarkymo specialistų kompetenciją ir kt.) gali būti tvarkomi ir kaupiami bei viešai skelbiami Atliekų tvarkytojų valstybės registre, ir inicijuoti atitinkamus Atliekų tvarkytojų valstybės registro ir susijusių teisės aktų nuostatų pakeitimus bei registro funkcionalumo plėtrą.</p>	<p>Neatsižvelgta. Numatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-07-18 nutarimo Nr. 896 „Dėl Atliekų tvarkytojų valstybės registro įsteigimo, Atliekų tvarkytojų valstybės registro nuostatų patvirtinimo ir registro veiklos pradžios nustatymo“ pakeitimo“ ir Atliekų tvarkytojų valstybės registro tvarkymo taisyklių, patvirtintų Aplinkos ministro 2016 m. vasario 8 d. įsakymu Nr. D1-86 „Dėl Atliekų tvarkytojų</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas neįgyvendintu Iš AM pateiktos informacijos negalima daryti išvados, kad įgyvendintus nurodytas priemones, bus įgyvendintas Išvadoje pateiktas pasiūlymas dėl šių priežasčių: 1. Nepateikta informacija apie AM atliktą vertinimą, kokie</p>

		<p>valstybės registro tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, pakeitimai.</p> <p>Aplinkos apsaugos agentūra yra pateikusi siūlymus dėl Atliekų tvarkytojų valstybės registro nuostatų pakeitimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 3 d. nutarimo Nr. 283 „Dėl Atlyginimo už Atliekų tvarkytojų valstybės registro duomenų ir (arba) informacijos teikimą dydžių sąrašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios.</p>	<p>papildomi duomenys ir informacija (pavyzdžiui, duomenys apie sudarytą laidavimo draudimo sutartį ar banko garantiją, duomenys apie atliekų tvarkymo specialistų kompetenciją ir kt.) gali būti tvarkomi ir kaupiami bei viešai skelbiami Atliekų tvarkytojų valstybės registre.</p> <p>2. Nenurodoma ar vertinimas jau atliktas, ar planuojama atlikti ir kada planuojama atlikti vertinimą. Jei vertinimas buvo atliktas, nepateikiami jo rezultatai ir priimti sprendimai.</p> <p>4. Nenurodomas ir planuojamas paminėtų teisės aktų projektų priėmimo terminas.</p> <p>5. Nenurodoma kokiam asmeniui pateikti siūlymai dėl ATVR nuostatų pakeitimo ir šių pakeitimų esmė ir turinys.</p> <p>6. Nenurodoma kokių ATVR registro funkcionalumo plėtros priemonių imtasi arba bus imtasi</p>
<p>3.3.2 Skiriamas nepakankamas dėmesys atliekų tvarkymo specialistų kompetencijai ir tai lemia netinkamą aplinkos apsaugos reikalavimų vykdymą</p>	<p>4.3.6. Įvertinti, ar 2013 ir 2014 metais aplinkos ministro patvirtintos mokymo programos ir mokymo paslaugas teikiančios įstaigos atitinka nustatytus reikalavimus ir dabartinį atliekų tvarkymo sistemos reglamentavimą, ir spręsti dėl jų galiojimo.</p>	<p>Neatsižvelgta. Įgyvendinus Plano II dalies 4 eilutėje numatytą priemonę „Pakeisti Atliekų tvarkymo specialistų mokymo ir kompetencijos tobulinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. D1-588 „Dėl Atliekų tvarkymo specialistų mokymo ir kompetencijos tobulinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir Mokymo įstaigų mokymo</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas neįgyvendintu</p> <p>Iš AM pateiktos informacijos negalima daryti išvados, kad įgyvendinus nurodytas priemones, bus įgyvendintas Išvadoje pateiktas pasiūlymas, nes nenurodomas planuojamų teisės aktų pakeitimų esmė ir turinys.</p>

		<p>programų vertinimo komisijos sudarymo“ bus kreipiamasi į mokymų programas įgyvendinančius subjektus dėl mokymo programų atnaujinimo vadovaujantis pakeistomis Atliekų tvarkymo specialistų mokymo ir kompetencijos tobulinimo tvarkos aprašo nuostatomis.</p> <p>Įgyvendinimo terminas: 2022 m. Atsakingi vykdytojai: Atliekų politikos grupė</p>	<p>Be to manome, kad nurodytos priemonės: pakeisti Atliekų tvarkymo specialistų mokymo ir kompetencijos tobulinimo tvarkos aprašą patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. D1-588 „Dėl Atliekų tvarkymo specialistų mokymo ir kompetencijos tobulinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir Mokymo įstaigų mokymo programų vertinimo komisijos sudarymo“ numatytas neadekvačiai ilgas terminas. Siūlytina AM patikslinti Išvadoje pateikto siūlymo įgyvendinimo informaciją ir svarstyti dėl šios priemonės įgyvendinimo termino sutrumpinimo.</p>
	<p>4.3.7. Tobulinti Atliekų tvarkymo specialistų mokymo tvarkos aprašą ir nustatyti nuolatinį periodinį ar kitokį mokymo įstaigų atnaujinimo mechanizmą, kuris garantuotų bet kurio reikalavimus atitinkančio subjekto galimybę teikti atliekų tvarkymo specialistų mokymo paslaugas.</p>	<p>Plano II dalies 4 eilutėje numatyta priemonė „Pakeisti Atliekų tvarkymo specialistų mokymo ir kompetencijos tobulinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. D1-588 „Dėl Atliekų tvarkymo specialistų mokymo ir kompetencijos tobulinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir Mokymo įstaigų mokymo programų vertinimo komisijos sudarymo“, kuria siekiama tobulinti atliekų tvarkymo specialistų mokymo organizavimo reikalavimus nustatant efektyvias atliekų tvarkymo specialistų mokymo programų tvirtinimo, keitimo ir kontrolės procedūras.</p>	<p>Pasiūlymas laikytinas kaip įgyvendinamas</p>

		Įgyvendinimo terminas: 2021 m. Atsakingi vykdytojai: Atliekų politikos grupė	
--	--	---	--
